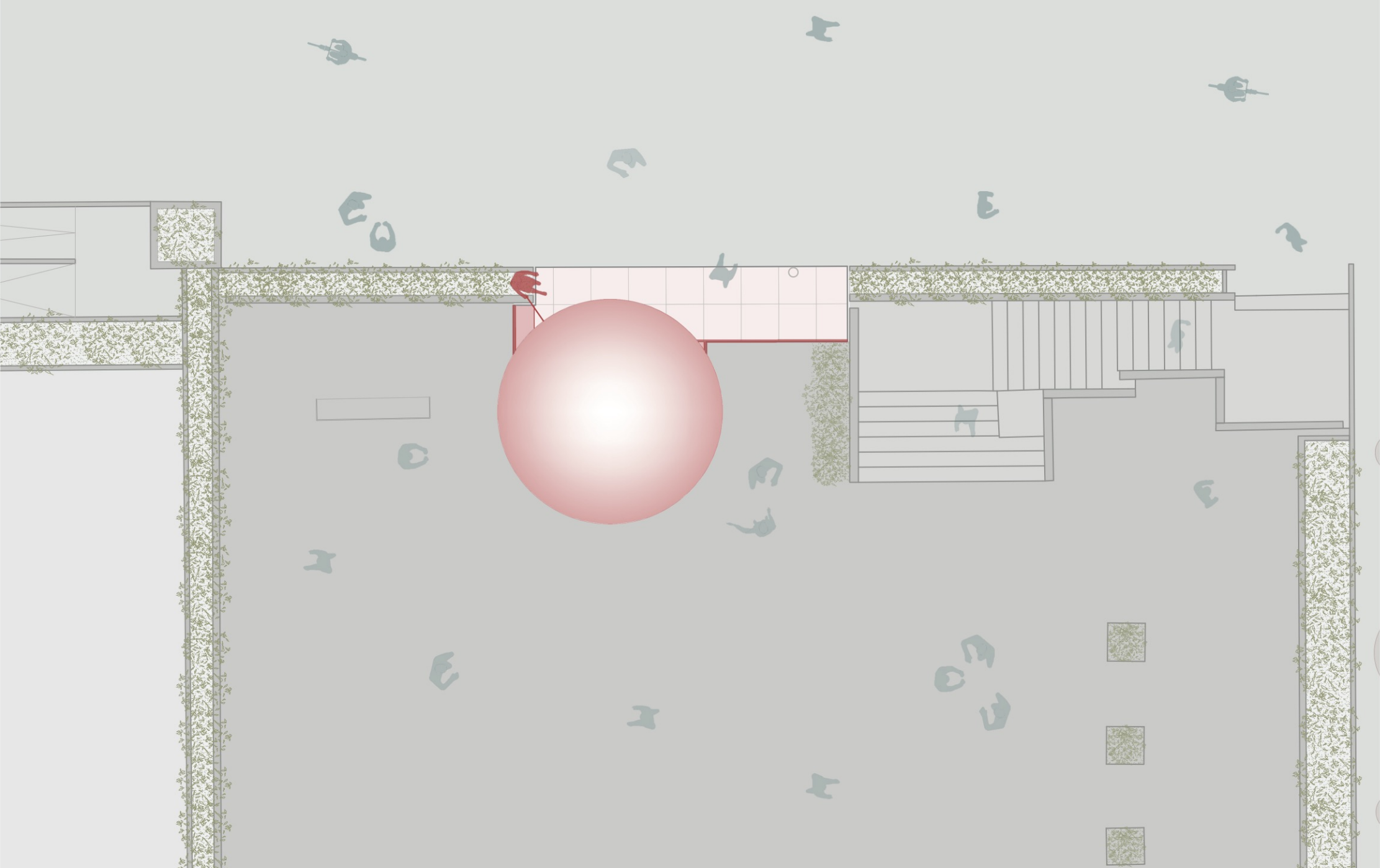

V SIMBOLNEM SMISLU SPOMENIK NASTOPA KOT ODPRT, K SVETLOBI USMERJEN VOLUMEN, SILHUETA TOPLOZRAČNEGA BALONA, KI ZDRUŽUJE IDEJO DVIGA, LAHKOTNOSTI IN SVOBODE

ANKETNA SITUACIJA_M 1:1000

SITUACIJA UMESTITVE SPOMENIKA OSAMOSVOJITVE_M 1:100

V NIVOJU ATRIJA SE ODPRE DODATEN PROSTOR ZA POSEDANJE IN UMIRITEV

▲ Trg republike, eden najpomembnejših trgov v državi, predstavlja kulturno in zgodovinsko zgoščen prostor. Zato je bila posebna pozornost namenjena spoštljivemu dialogu in sobivanju z avtorsko dediščino Edvarda Ravnikarja ter s spomeniki Draga Tršarja in Slavka Tiha. Monolitna prisotnost veleblagovnice z vertikalno členjeno fasado, avtorsko oblikovanimi kovinskimi svetili, drogovi za zastave in nivojske ploščadi ustvarja močno kuliso, znotraj katere novi spomenik vzpostavlja jasno prepoznavno točko kontemplacije, ne da bi zasenčil obstoječo prostorsko hierarhijo.

Znotraj te zgoščene arhitekturne in krajinsko-urbanistične govorice novi spomenik ne tekmuje z obstoječim naborom izrazov, temveč uvaja svoj lasten jezik, ki povezuje in prepleta dediščino preteklosti, stanje sedanjosti in vizijo prihodnosti. Njegova pojavnost je avtonomna, a se zadržano in spoštljivo vključuje v prostorski kontekst.

Obstoječi javni spomeniki: spomenik revolucije, spomenik Edvardu Kardelju, spomenik Ivanu Cankarju in spomenik Vezana jedra - v svojem likovnem izrazu odsevajo slopne značilnosti in materialno logiko obdobja, v katerem so nastali. V tem pogledu novi spomenik osamosvojitve vstopa v obstoječi kontekst s prezenco, ki naslavlja načelo enotnosti in povezovanja. Medtem ko obstoječi spomeniki temeljijo na masivnih, temnih, strukturiranih materialih ter pretno niki kompoziciji (z igrom spomenika revolucije), novi spomenik s svojo kompozicijo uvaja vertikalno bolj izčiščeno in dvignjeno prostorsko rešitev, ki omogoča jasnejšo čitljivost v prostoru.

Gladka površina spomenika, v sijaj barvi odtenka glavne vzdolžne fasadne kulise, deluje kot dinamičen kontrapunkt spomenikom iz polpretekle zgodovine. Z odbojem svetlobe in zrcaljenjem okolice spomenik deluje kot zrcalna membrana med obiskovalcem in prostorom.

V simbolnem smislu spomenik nastopa kot odprt, k svetlobi usmerjen volumen, silhueta toplozračnega balona, ki združuje idejo dviga, lahkotnosti in svobode. Trdno zasidran v tleh ohranja povezavo s koreninami, hkrati pa se širi in vzpenja proti prihodnosti. Utelesa odprtost, zaupanje in medsebojno spoštovanje. V svojem osrednjem delu, na obeh nivojih, oblikuje prostor zbiranja, zavetja in povezovanja. Podoba spomenika osamosvojitve je lahko tudi aluzija na lipo, simbola skupnostnega prostora, sožitja, dialoga in pripadnosti.

◀ SITUACIJA UMESTITVE spomenika prikazuje povezavo podesta z nivojem Trga republike ter nadvisani del spomenika - silueto balona - v odnosu do Ravnikarjeve stene stopnišča in atrija. Po celotni višini je zagotovljen zadosten odmik, ki omogoča jasn prostorski dialog ter ohranja razmerja s skrbno oblikovanimi proporci arhitekturne dediščine kompleksa veleblagovnice v ozadju oblikujejo izrazito ritmizirano vertikalno os.

HEMA_DIALOG SPOMENIKOV ▶ Tloris umestitve obstoječih spomenikov in novega spomenika osamosvojitve okoli Trga republike z označenim območjem njihovega vizualnega dosega in prostorske dominacije.

KONCEPT ZASNOVE ▶ Shema prikazuje obstoječo vertikalno poudarjeno kompozicijo vzhodnega dela Trga republike, kjer zaporedje luči, drogovi za zastave in vertikalna členjenost fasade veleblagovnice v ozadju oblikujejo izrazito ritmizirano vertikalno os.

A: V obstoječem prostorskem kontekstu bi bila manj ustrezna horizontalno členjena zasnova spomenika, saj bi omejevala vedute okolice, zmanjševala vizualni učinek in proporcionalno ne bi odgovarjala razsežnosti Trga republike ter Ravnikarjeve arhitekture.

B: Prav tako bi bila v obstoječem prostorskem kontekstu zasnova spomenika kot se en dodatni vertikalni linijski element manj ustrezna, saj bi deloval kot ponovitev že vzpostavljenega vzorca in ne bi vzpostavila lastne oblikovno-prostorske identitete.

C: Izbrana okrogla oziroma razširjena volumetrična forma vzpostavlja prostorsko logiko, ki presega zgolj vertikalno gesto. Namesto linearne dopolnitve niza deluje kot prostorski člen - element, ki ne sledi ritmu, temveč ga zavestno preusmerja. Z mehikimi robovi povezuje različno usmerjene prostorske linije, hkrati pa s svojo centralno simetričnostjo omogoča berljivost iz vseh smeri. Ne deluje kot ozadje ali obrobni poudarek, temveč kot jasno določena točka ustavljanja in orientacije v razprti prostorski strukturi trga.

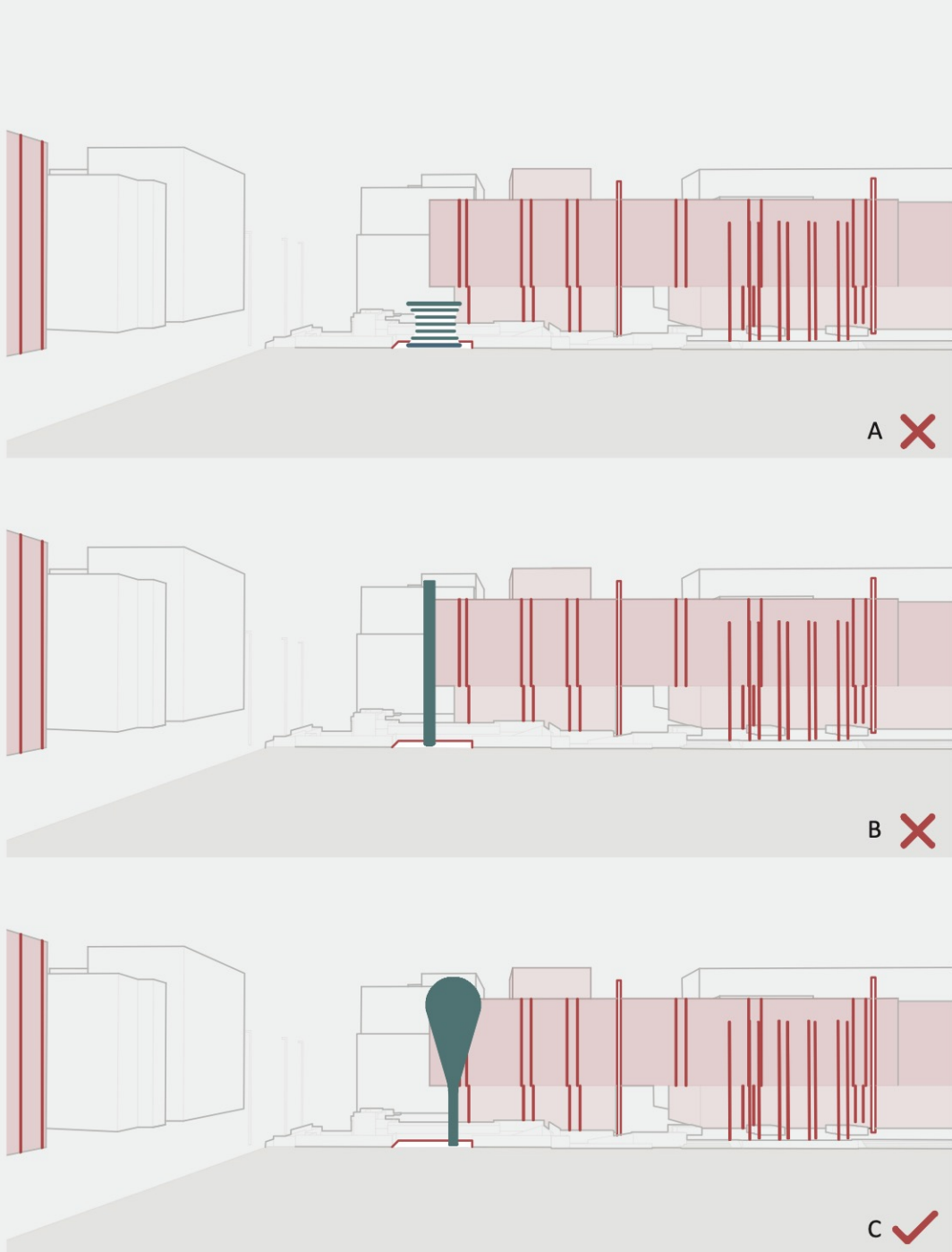
HEMA_ODPIRANJE ATRIA ▶ Obstoječe korito s svojo voluminoznostjo umeša v atrij element, ki je v neskladju z izvirno Ravnikarjevo zasnovo odprtega in človekovemu merilu prijaznega atrija, ki ohranja konture prostorskih linij, korita za zelenje in območja za posejdanje. Zaradi tega neskladja in spoštovanja do arhitektovega dela, smo se odločili obstoječe korito v celoti odstraniti in spodnji del novega spomenika zasnovati na način, da se bolj skladno vključuje v Ravnikarjevo arhitekturno govorico, pri čemer ohranja jasnost funkcionalnih in prostorskih relacij atrija.

A: Obstoječe korito v celoti zapira del Ravnikarjevega atrija ob stopnišču. Stena stopnišča, ob kateri je bilo prvotno možno posejdanje in druženje ljudi, je tako danes skrita in nedostopna.

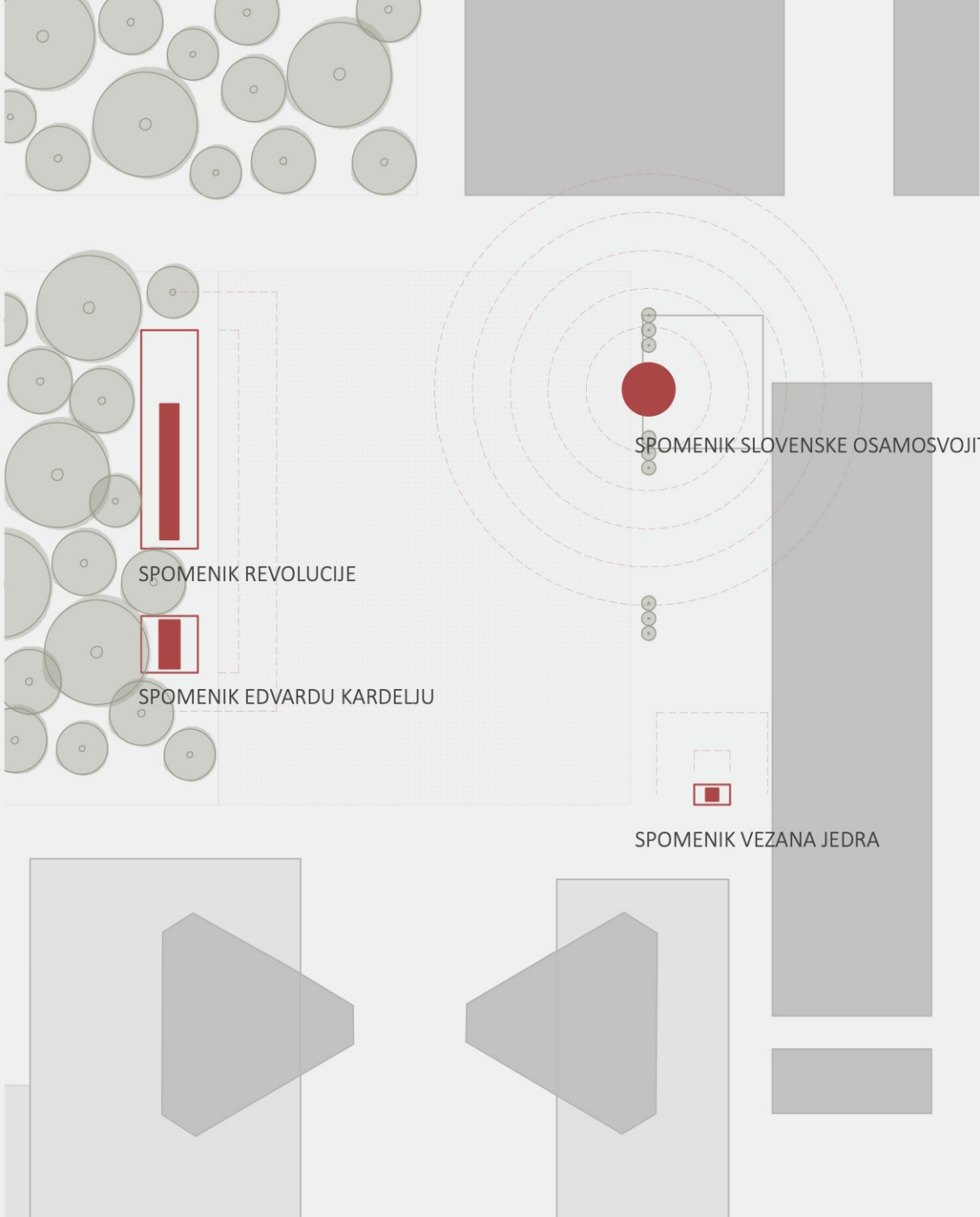
B: Nosilni del novega spomenika osamosvojitve na območju atrija definira betonski steber, ki se pri tleh razširi v klop za posejdanje. Spodnji del spomenika je namerno umaknjen od Ravnikarjeve stene stopnišča, s čimer se ustvarja dodaten prostor za druženje in posejdanje ter omogoča razgled na zgornji del spomenika z zastavo.

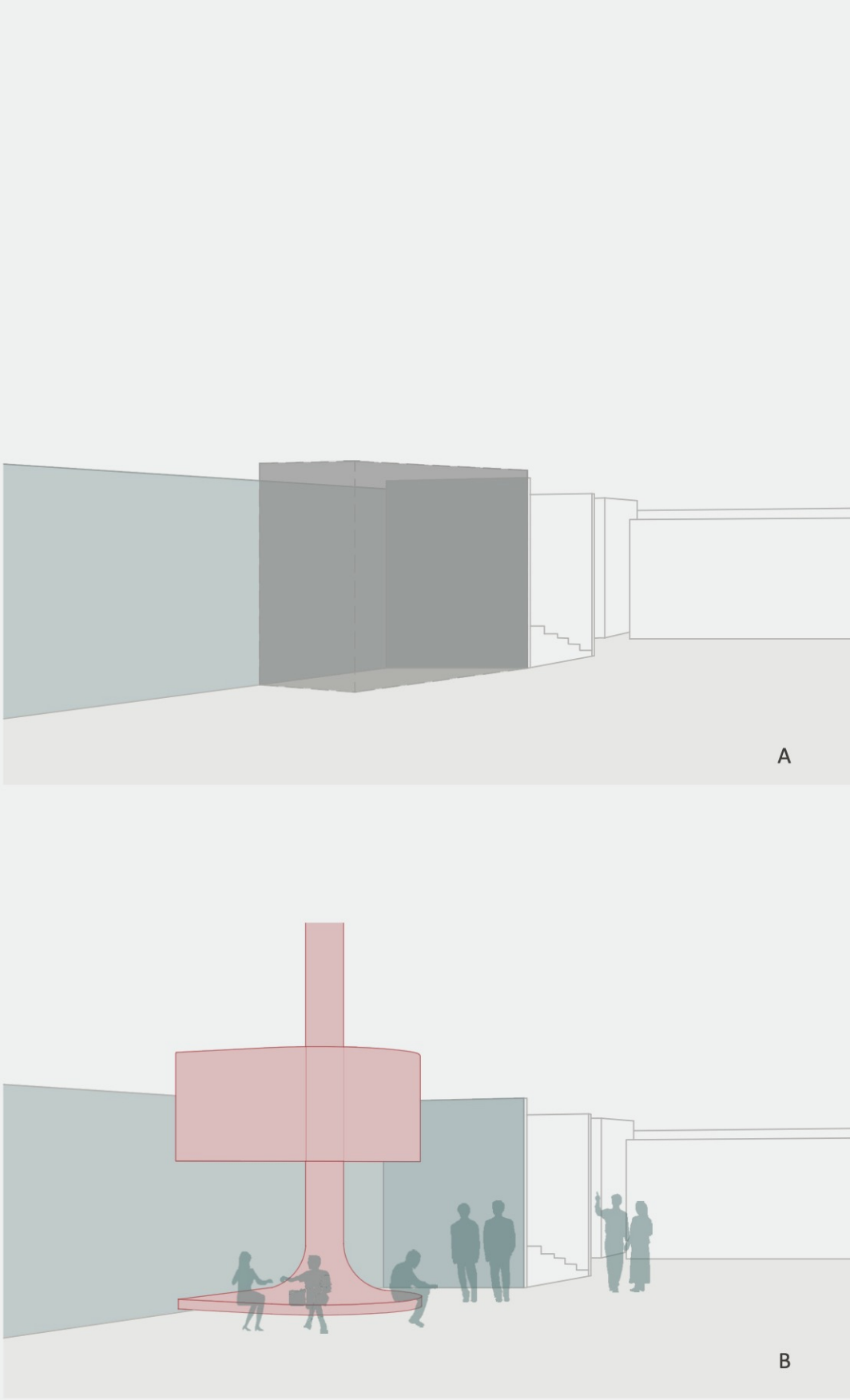
AVTONOMNA POJAVNOST SPOMENIKA SE SKLADNO IN SPOŠTLJIVO VKLJUČUJE V ARHITEKTURO EDVARDA RAVNIKARJA

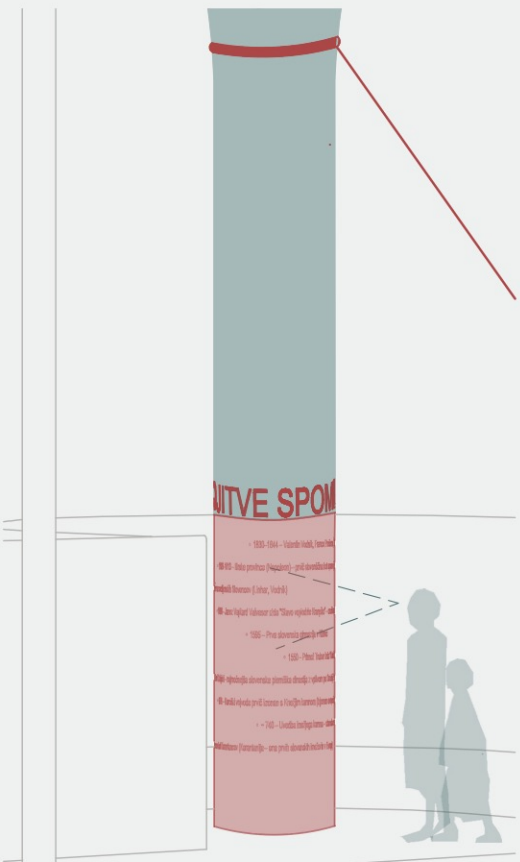
KONCEPT ZASNOVE

HEMA_DIALOG SPOMENIKOV

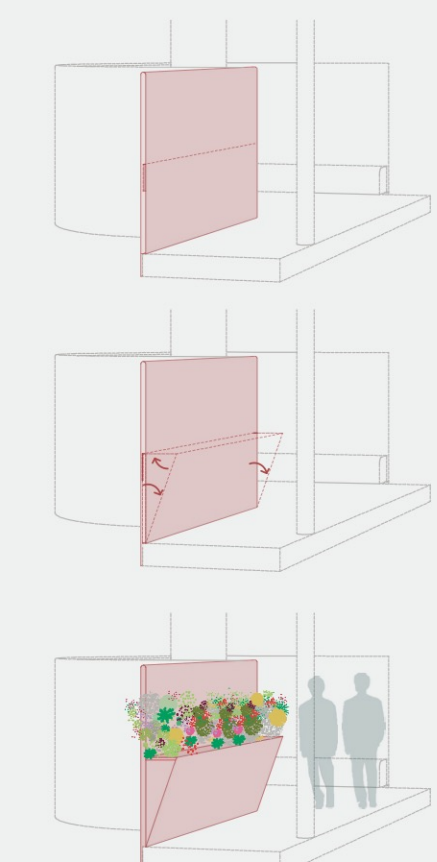
SPOMENIK POVEZUJE NIVO ATRIA S TRGOM TER SE POSTOPNO DVIGA IZ ZELENEGA PEJSAŽA

ZGODOVINSKI MEJNIKI

◀ **HEMA_ZGODOVINSKI MEJNIKI**
V nivoju Trga republike se dviga spodnji del spomenika – središčno umeščen stebel premera 80 cm. Vanj so kronološko vgravirani ključni zgodovinski mejniki, od časa Karantanije do sprejetja Ustave Republike Slovenije in vstopa države v Evropsko unijo. Spodnji del stebra predstavlja korenine, temelje narodne identitete, vtkane v zgodovinski spomin in skupni jezik. Proti vrhu se zapisi zgoščajo v vzpon k državnosti, ki simbolizira pot naroda v samostojnost.

▶ **HEMA_POVRŠINA ZA CVETJE**
skladno s potrebami ceremoniala ob državnih praznikih in drugih slovesnih oblekežjih, se v neposredni bližini droga za zastavo, na ravnem delu ploščadi, uredi območje za cvetje, ki lahko ostane ob spomeniku tudi po koncu slovesnosti. Za ta namen se ravni del perforirane ograje zasnuje tako, da se njen spodnji del odpre in del ograje razširi v horizontalno površino, namenjeno polaganju cvetja. Po koncu uporabe izvlačne ploskve, se ograja vrne v prvotno pozicijo.

POVRŠINA ZA CVETJE

▶ **SKULPTURA KOT INTIMNI POUDAREK SPOMENIKA**
Na južnem robu spomenika osamosvojitve se del Ravnikarjeve betonske ograje, namerno podaljša v območje nove ureditve. S tem se ne le ohranja fizični fragment dediščine, temveč se jasno pokaže kontinuiteta prostora, ki preteklost sprejme kot sopotnico. Na tem stičnem mestu sedi skulptura deklice – ulita v aluminij in barvana v odtenku in tehniki spomenika. V rokah drži dolgo vrv iz tanke jeklene cevi, na koncu katere lebdi toplozračni balon. Njena drža je sproščena, izraz vznosen in usmerjen navzgor – brez teže časa in zgodovine.

▶ **V ZAVETJU SPOMENIKA**
Podest spomenika je umeščen v nivoju Trga republike in na vzhodnem robu zamejen z dvometrsko perforirano ograjo. Njena višja zasnova ustvarja intimni prostor, ki obiskovalce loči od hrupnega in prostorsko nasičenega okolja. Okoli središčnega stebra se oblikuje miren, izoliran ambiant, kjer je mogoče posedati, raziskovati zgodovinske mejnike slovenske osamosvojitve, vgravirane v stebel, ali preprosto kontemplirati v zavetju dvignjene oblike balona.

* Višina spomenika, merjena od nivoja Trga republike, znaša 14,50 m (do največ 15,00 m), kar ustreza višini Ravnikarjevih kovinskih svetil. Na lokaciji je bila izmerjena višina vrha svetil med 14,50 m in 15,00 m (merjeno od nivoja trga), zato naj se končna višina spomenika uskladi z dejanskimi meritvami na terenu.

▶ **KONSTRUKCIJSKA ZASNOVA**

1. AB nosilni podstavek je sidran v obstoječo ab steno in stoji na nivoju tal atrija oziroma na obstoječi stropni konstrukciji kleti, s čimer se obtežba porazdeli na več AB nosilcev.

Po potrebi se v 2. kleti doda podporna konstrukcija za prevzem dodatne obtežbe.

2. Jekleni stebel (ocenjene dimenzije Ø406,4x10 mm, jeklo S235 J0), je v spodnjem delu vbetoniran v AB podstavek in sega do vrha spomenika.

3. Na stebel je privarjena sekundarna konstrukcija, ki jo predstavljajo:

a. cevni profili ocenjene dimenzije 50x50x4, ti potekajo v radialni smeri na medsebojnih razdaljah 60-80 cm po višini;

b. jekleni elementi pravokotnega prereza cca 70x5 mm, ki potekajo po obodu konture spomenika v vertikalni in horizontalni smeri;

4. Zunanji ovoj sestavljen iz desetih segmentov 2 mm RF pločevine, ki so na licu mesta TIG varjeni, spoji pa mehansko obdelani do popolne poravnosti brez vidnih stikov.

Površinska obdelava vključuje temeljni premaz in industrijsko barvanje z 2K poliuretanskim UV-vodopornim barvnim nanosom s sijajnim zaključkom

5. Podest spomenika v nivoju Trga republike je predviden kot jeklena branasta konstrukcija izdelana iz medsebojno zvarjenih cevni profilov (npr. 150x200x5 mm), ta je sidrana v obstoječo ab steno, sloni pa še na ab podstavku spomenika.

Ograja in krožno sedišče podesta sta izvedena iz perforirane jeklene pločevine z barvnim zaščitnim nanosom v barvnem odtenku Ravnikarjevih kovinskih svetil.

Za namen umestitve ploščadi in omogočanja dostopa s strani trga se 6,74m obstoječe betonske ograje odstrani.

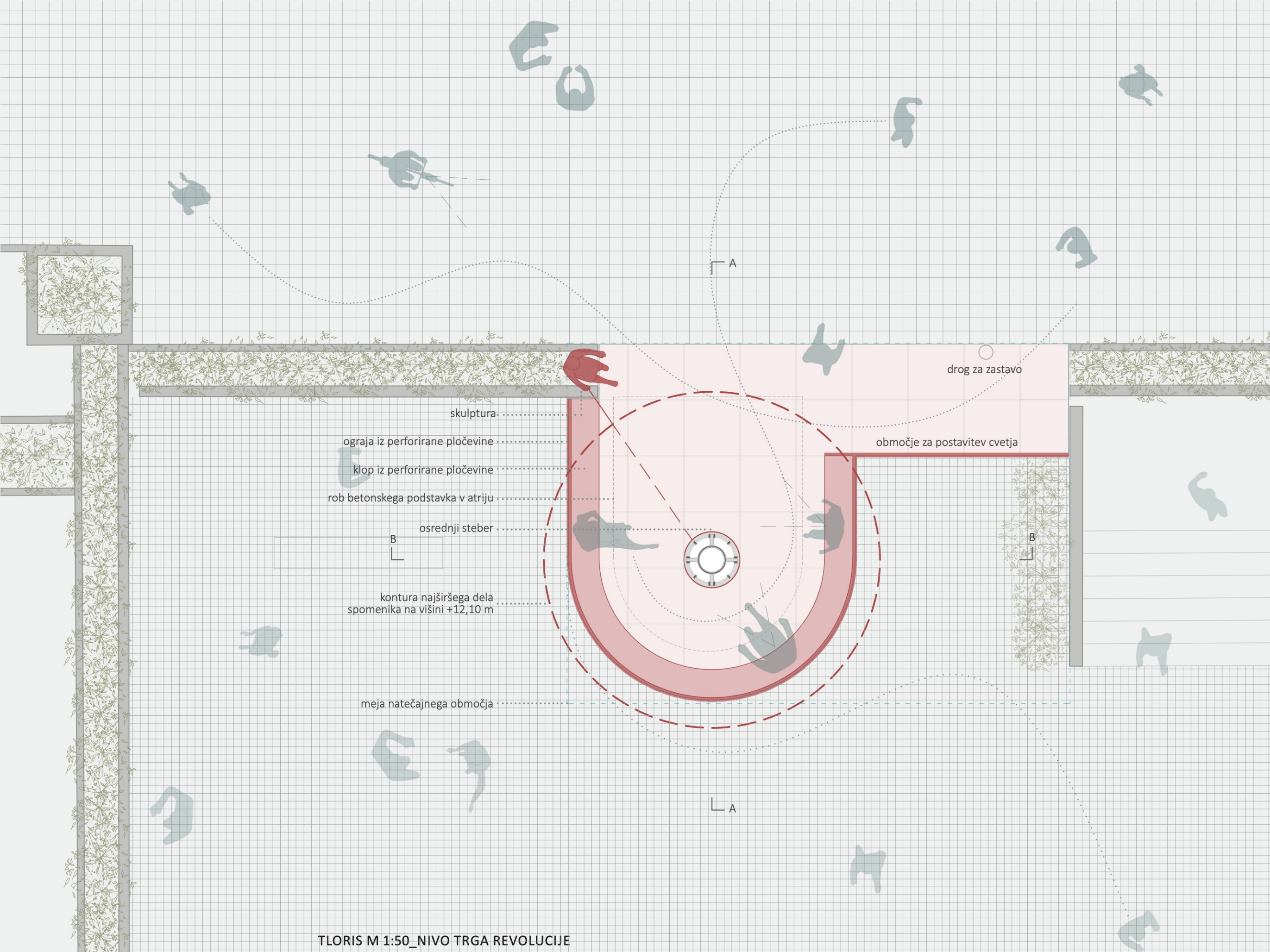
▶ **DROG ZASTAVE**

•višina droga zastave je 14,5 m (do največ 15m), jeklena cev Ø193,7x10 mm
•drog mora biti vpet v obstoječo ab steno ali podkonstrukcijo podobno kot obstoječi drog

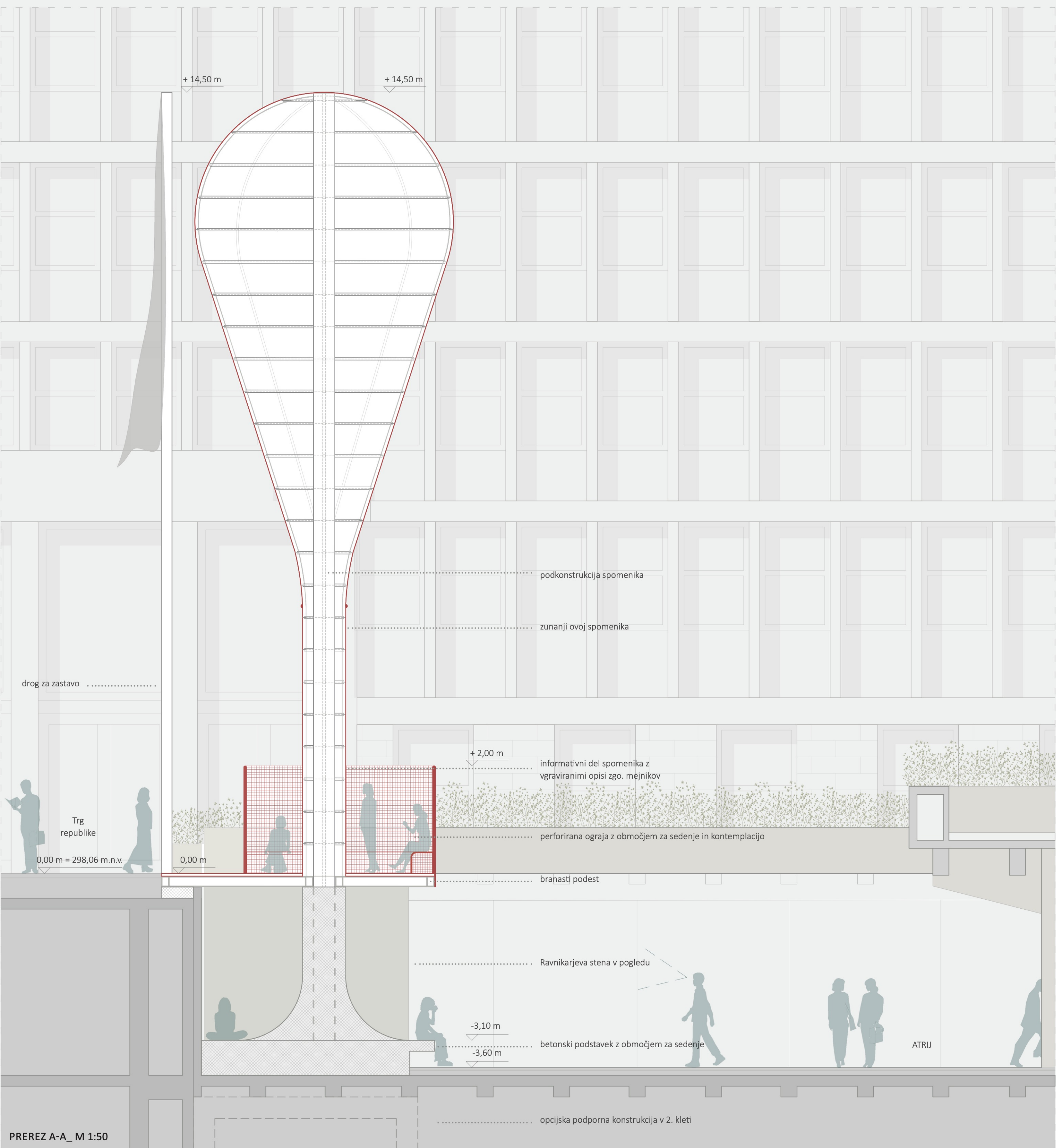
▶ **AKSONOMETRIČNI PRIKAZ KONSTRUKCIJSKE ZASNOVE**

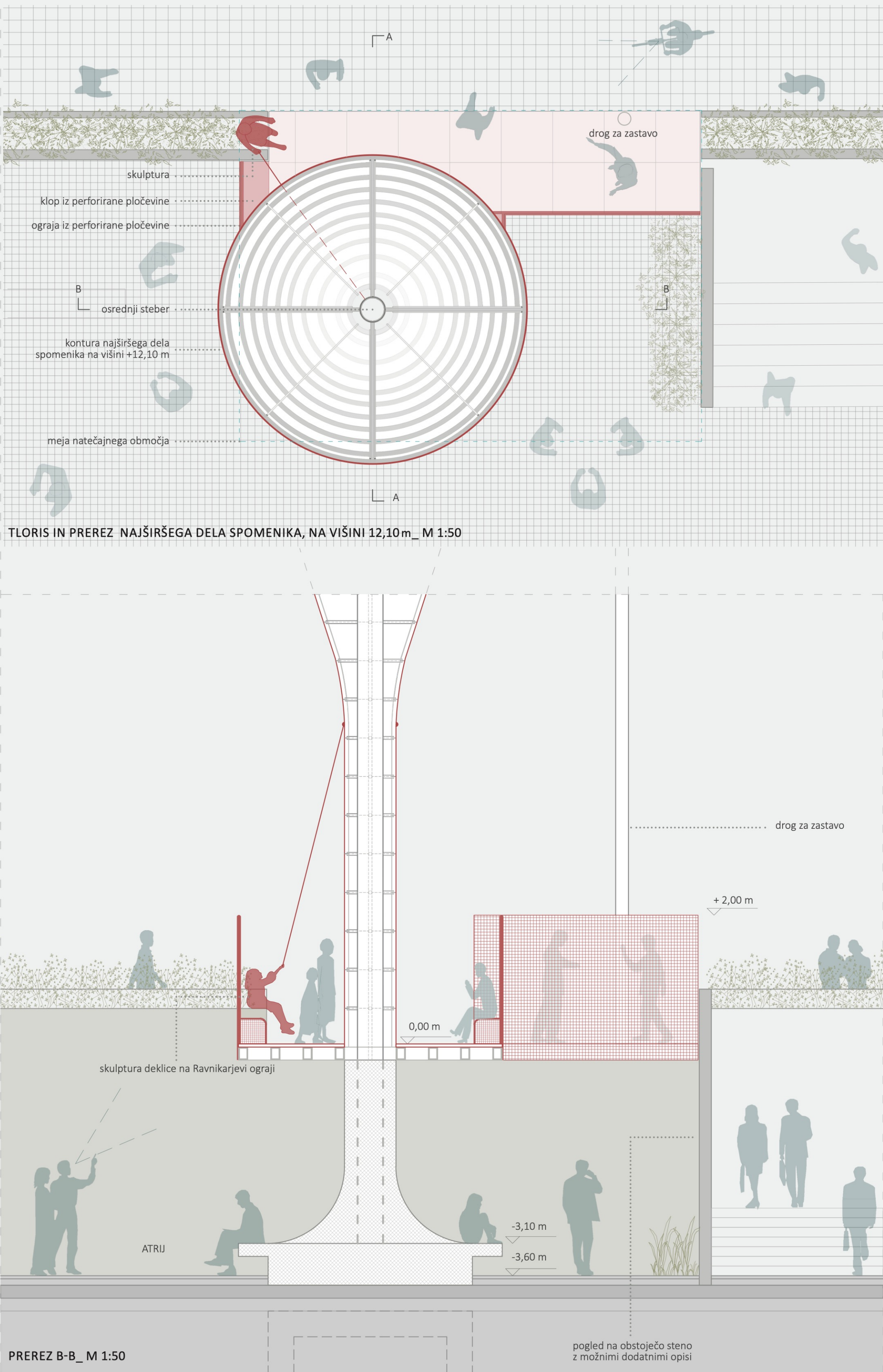
SKULPTURA DEKLICE NA RAVNIKARJEVI OGRAJI SIMBOLIZIRA POGLED USMERJEN NAVZGOR, BREZ TEŽE ČASA IN ZGODOVINE

TLORIS M 1:50_NIVO TRGA REVOLUCIJE

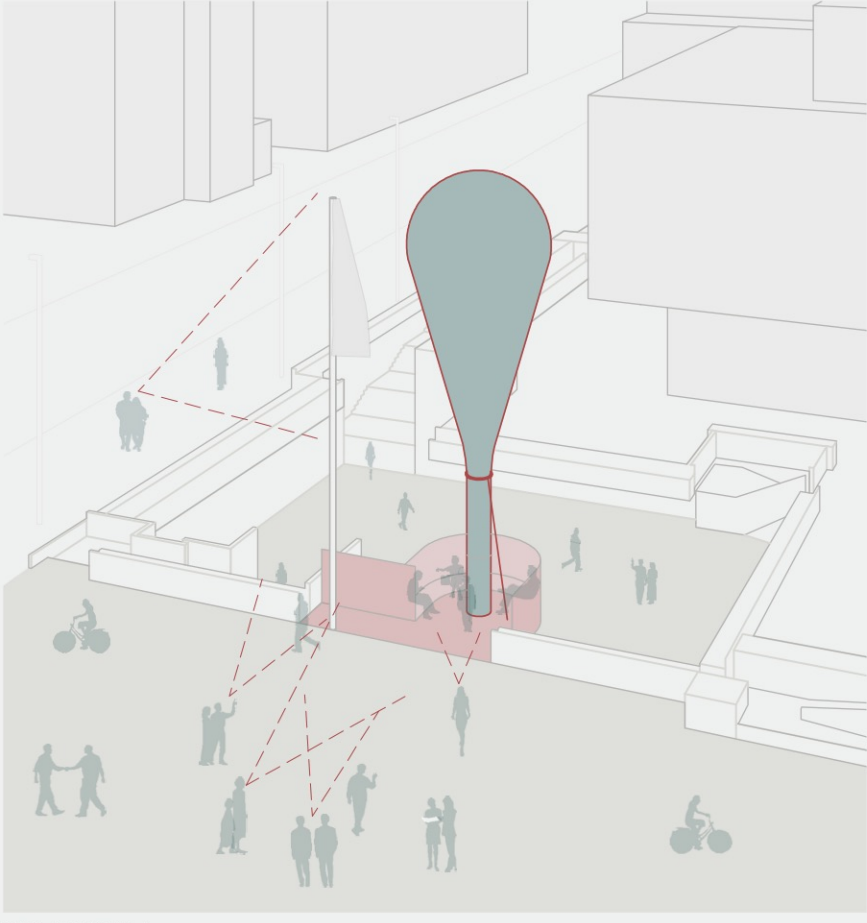
PREREZ A-A_M 1:50

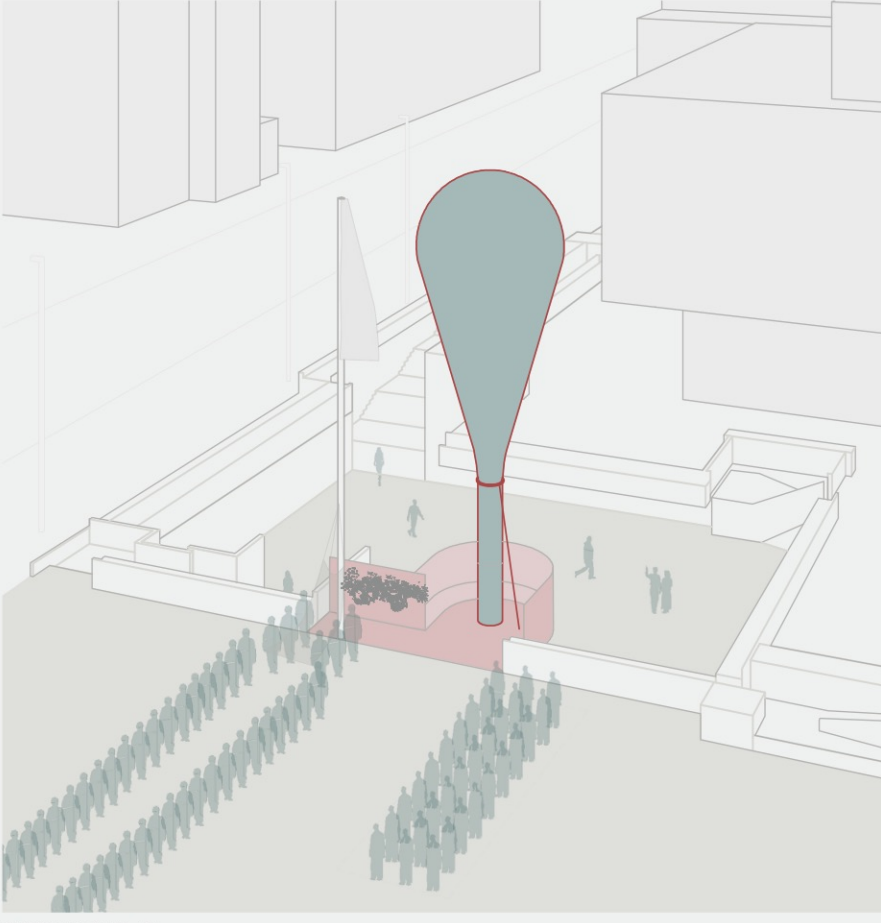
PREREZ B-B_M 1:50

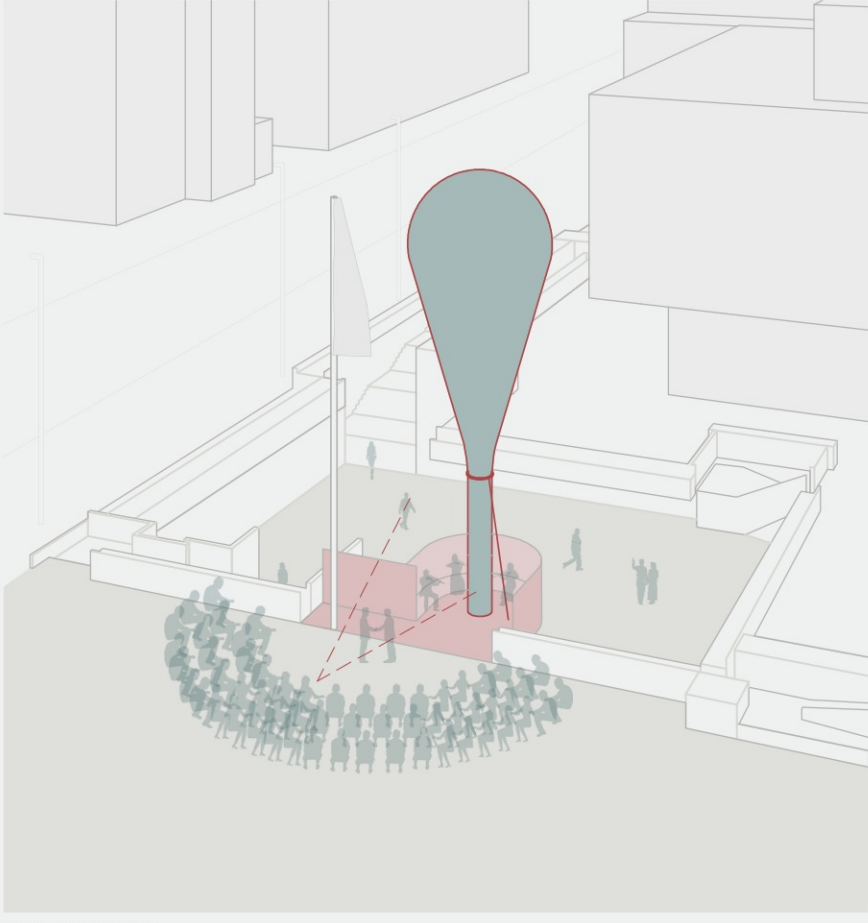
PODOBA SPOMENIKA OSAMOSVOJITVE JE LAHKO TUDI ALUZIJA NA LIPO, SIMBOLA SKUPNOSTNEGA PROSTORA, SOŽITJA, DIALOGA IN PRIPADNOSTI

SCENARIJ 1

SCENARIJ 2

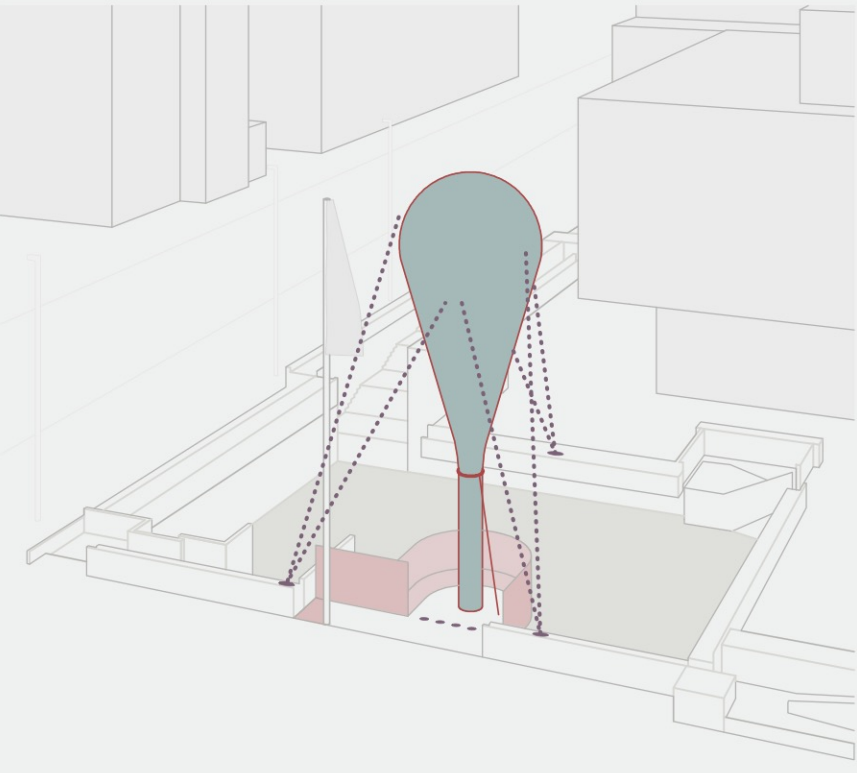

SCENARIJ 3

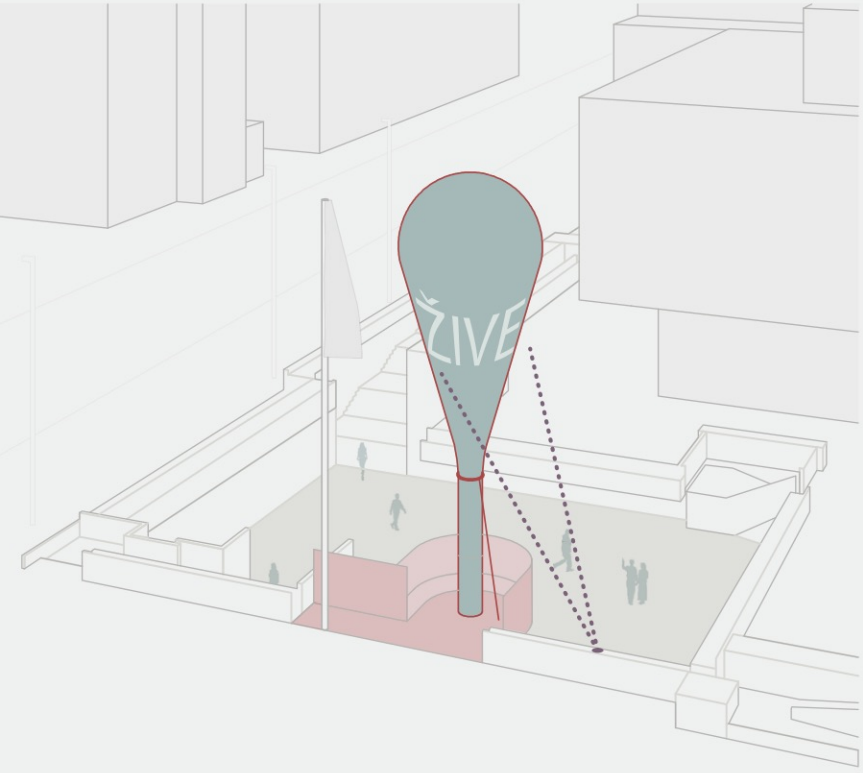
◀ SCENARIJ 1: Običajen dan — ob spomeniku se zadržujejo mimoidoči, turisti in naključni obiskovalci.
SCENARIJ 2: Državna proslava z uradnim dvigom zastave ob spremljavi policijskega orkestra in garde Slovenske vojske.
SCENARIJ 3: Državniški obisk, z govorniškim odrom in spremljevalnim godalnim triom v ozadju. Dodana so sedišča za uradne delegacije in predstavnike medijev.

SHEMA_OSVETLITEV SPOMENIKA ▶
Glavna osvetlitev zgornjega dela spomenika je zamišljena iz treh smeri, z višin betonskih korit. Nižji del, namenjen posedanju in druženju, pa je osvetljen s talnimi svetilkami.

SHEMA_SPOMENIK KOT VIZUALNA PLATFORMA ▶
Premier najširšega dela spomenika znaša 4,8 m. Ta del je dobro viden iz vseh smeri trga in širše okolice. S svojo silhueto in dvignjeno obliko predstavlja idealen medij za projiciranje različnih vizualnih vsebin: podob, videov ali besedila. Tako spomenik postane dinamičen element, ki ob dogodkih omogoča dodatno sporočilnost ali deluje kot sredstvo vizualne komunikacije.

OSVETLITEV SPOMENIKA OSAMOSVOJITVE

SPOMENIK KOT VIZUALNA PLATFORMA